

*ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ

*Απαντήσεις Νέα Γ' Λυκείου 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ίδια η ετυμολογία της λέξης φιλία παραπέμπει στη σπουδαιότητά της και στη θέση που κατέχει στη ζωή μας. Γι' αυτό και κατ'επανάληψη υμνήθηκε από δημιουργούς και απλούς ανθρώπους. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη γνωρίσματά της είναι η αγάπη και τρυφερότητα, η αμοιβαιότητα και ο αλληλοσεβασμός. Συγκεκριμένα εντοπίζει τρεις μορφές όπως αυτήν που στηρίζεται στη χρησιμοθηρία, στην άλλη που επιδιώκει την απόλαυση και στην τέλεια μορφή της που εδράζεται στην αρετή, δηλαδή στις κοινές ηθικές αξίες και γι' αυτό είναι η πιο ισχυρή και αλώβητη έκφασή της. Τέλος, ο φίλος είναι εκείνος που μας συντροφεύει στην ανθρώπινη πορεία μας βοηθός και συνοδοιπόρος έτοιμος να μας νουθετήσει ανιδιοτελώς και να μας αξιολογήσει με αντικειμενικότητα και με ειλικρίνεια.

B1. α Λ

β Σ

γ Σ.

δ Σ

ε Λ

B2. α) Διαίρεση (διαιρετέα έννοια: φιλικές σχέσεις, διαιρετική βάση: η σκοπιμότητα τους, μέλη διαίρεσης: «διά το χρήσιμον» «δι'ηδονήν» «διά το αγαθόν»)

Παραδείγματα (κ.τ.λ),

Αιτιολόγηση (επειδή)

Επιλέγουμε δύο από τα τρία.

β) Άλλωστε: Προσθήκη.

Δηλαδή: επεξήγηση,

Όταν: χρονική σχέση και προϋπόθεση

Λοιπόν: συμπίεσμα

B3. α) εκθείασαν (επαίνεσαν, δόξασαν),

ικανοποίηση (τέρψη, χαρά, απόλαυση),

παρέας(συγχρωτισμού, επαφής),

αδιάλυτη (στέραρη, άφθαρτη, αιώνια),

αλλοιώνεται (καταστρέφεται)

β) αλλότρια (ξένη, ανοίκεια)

αδέξιος (ανίκανος)

ζημία (βλάβη)

απαξία (ασημαντότητα)

επεική (ήπιο, μελίχιο)

B4. α) αυτούσια μεταφορά αριστοτελικού όρου

Ειρωνικός σχολιασμός, μειωτική, απαξιοτική διάθεση απέναντι στη συγκεκριμένη μορφή

Επεξήγηση, διασαφήνιση, πρόσθεση πληροφορίας.

β) ΒΕΒΗΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ: Οικειότητα, ζωντάνια, διδακτικός τόνος.

ΑΠΛΗΘΥΝΤΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ: Καθολικότητα, συμμετοχή του συγγραφέα σε κοινό βίωμα, δεν υποτιμά τον αναγνώστη και αυξάνει την δεκτικότητα

ΕΚΘΕΣΗ

Αγαπητοί συμμαθητές, κυρίες και κύριοι καθηγητές,

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Αναφορά στη διαχρονικότητα της φιλίας και στην κρίση που διέρχονται οι αξίες στην εποχή μας.

Ζητούμενα

α) Τα γνωρίσματα της φιλίας

Ο Αριστοτέλης είχε χαρακτηρίσει τους αληθινούς φίλους ως «μία ψυχή, σε δύο σώματα», αλλά τι είναι αυτό που διαχωρίζει τις παντοτινές φιλιές από τις πιο περιστασιακές;

1. Πιέζουν να αποδεχτούμε τον εαυτό μας

Πολλές φορές κάνουμε το λάθος να κρίνουμε πολύ σκληρά και αρνητικά τον εαυτό μας. Όταν έρχεται εκείνη η ώρα, οι φίλοι μας είναι εκείνοι που μας είναι έτοιμοι να μας «ανεβάσουν» όταν είμαστε πεσμένοι. Οι άνθρωποι νιώθουν καλύτερα όταν έχουν κοντά τους ανθρώπους που τους στηρίζουν και τους ενθαρρύνουν. Είτε νιώθετε άσχημα επειδή μία συνέντευξη για δουλειά δεν πήγε όπως θα θέλατε, είτε δεν σας αρέσει αυτό που βλέπετε στον καθρέφτη, οι κοντινοί σας φίλοι θα ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή σας και θα σας «αναγκάσουν» με τον τρόπο τους να νιώσετε καλύτερα.

2. Ακούνε πραγματικά

Πόσες φορές έχετε προσπαθήσει να ανοίξετε σε συζήτηση με κάποιον και εκείνος καταφέρνει να γυρνάει πάντοτε το θέμα πίσω στον εαυτό του; Οι συζητήσεις με τους αληθινούς σας φίλους δεν είναι ποτέ μονόπλευρες. Ο ανοιχτός διάλογος με κάποιον δημιουργεί και πιο ισχυρό δεσμό μαζί του. Το μυστικό για μία ισορροπημένη συζήτηση είναι να δίνουμε πάντοτε προσοχή σε αυτό που λέει το άτομο που βρίσκεται απέναντί μας και να αναγνωρίζουμε τα συναισθήματά του.

3. Μας στηρίζουν σε κάθε δυσκολία

Είναι εύκολο για κάποιον να μας στηρίζει στην επιτυχία, αλλά ο πραγματικός φίλος θα βρεθεί δίπλα μας και στα καλά και στα κακά, στο πένθος, στη χαρά, στις αποτυχίες και σε όλα όσα συμβούν στην πορεία της ζωής μας. Είναι σημαντικό να έχει κανείς δίπλα του κάποιον που να τον γνωρίζει αρκετά καλά και τον εμπιστεύεται τόσο ώστε να του «επιτρέπει» να είναι κοντά του σε όλες τις στιγμές.

4. Μειώνουν τα επίπεδα του άγχους

Οι φίλοι γνωρίζουν πότε τα επίπεδα του άγχους στη ζωή μας είναι ιδιαίτερα αυξημένα και είναι έτοιμοι να επέμβουν και να μας βοηθήσουν, είτε δίνοντας την πολύτιμη συμβουλή τους, είτε απλώς για να μας ηρεμήσουν με την παρουσία τους.

5. Μας κρατούν προσγειωμένους

Βρίσκονται πάντοτε κοντά για να γιορτάσουν οποιαδήποτε επιτυχία σας, αλλά δεν μας αφήνουν να ξεχάσουμε από που ερχόμαστε, ποιες είναι οι ρίζες μας. Εκείνη τη στιγμή που τα μυαλά μας ετοιμάζονται να πάρουν αέρα, ο αληθινός φίλος θα μας προσγειώσει στην πραγματικότητα και θα μας υπενθυμίσει ποιοι είμαστε. Άλλωστε, μας γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα.

6. Λένε πότε κάνουμε λάθος

Όλοι κάνουμε λάθη, και όταν φτάνει εκείνη η στιγμή οι αληθινοί φίλοι είναι αυτοί που πρώτοι θα το εντοπίσουν και με καλοπροαίρετο τρόπο θα μας το πουν. Μαζί με τα θετικά που κάνουμε, είναι έτοιμοι να μιλήσουν και για τα αρνητικά αλλά να μας στηρίζουν και στα δύο. Σε μία επιφανειακή σχέση, κανείς δεν πρόκειται να ασχοληθεί με αυτά που κάνετε λάθος, αλλά ο πραγματικός φίλος θα σας πει πάντοτε αυτό που έχει στο μυαλό του χωρίς περιστροφές. **Μας προστατεύουν, ακόμα κι αν έρχονται σε δύσκολη θέση**

Μπορεί να βρεθούμε σε μία άβολη κατάσταση στην οποία δεν θελήσαμε να βρεθούμε, αλλά ο πραγματικός φίλος, όσο δύσκολο κι αν του είναι, θα κάνει την κίνηση και θα μιλήσει. Η ειλικρίνεια δεν είναι πάντοτε η δεν είναι πάντοτε η πιο εύκολη κίνηση, αλλά είναι σημαντική για να χτιστεί μία σχέση.

7. Είναι παρόντες. Κάνουν τη φιλία προτεραιότητα.

Οι ζωές των ανθρώπων εξελίσσονται. Γάμος, δουλειά, παιδιά έρχονται να εμπλουτίσουν την καθημερινότητα και ο χρόνος λιγοστεύει. Η αληθινή φιλία ξεπερνάει τέτοια εμπόδια και δεν αφήνει την έλλειψη χρόνου να την φθείρει. Είναι σημαντικό για τους φίλους να βρίσκουν χρόνο να λένε τα νέα τους, να προγραμματίζουν εξόδους και να έχουν τη σχέση τους ως προτεραιότητα. Το μεγαλύτερο δώρο που μπορεί να προσφέρει ο φίλος είναι η προσοχή του και η παρουσία του. Ο αληθινός φίλος είναι εκείνος που θα βρεθεί κοντά σας όταν τον έχετε ανάγκη και θα βάλει το κινητό του στο αθόρυβο προκειμένου να ακούσει απερίσπαστος το πρόβλημά σας.

8. Συγχωρούν

Όλοι οι άνθρωποι κάνουν λάθη, αλλά εάν η φιλία είναι πραγματικά δυνατή μπορεί να ξεπεράσει δυσκολίες και συγκρούσεις. Το σημαντικό είναι να βρίσκει κανείς το κουράγιο να προσεγγίσει τον άλλον αφού έχει κάνει κάτι λάθος και ταυτόχρονα να μπορεί να κατανοήσει και να συγχωρέσει.

9. Μας κάνουν να θέλουμε να γίνουμε καλύτεροι

Οι φίλοι δε βρίσκονται μόνο κοντά μας όταν μεγαλώνουμε, αλλά μας κάνουν να θέλουμε να γίνουμε η καλύτερη εκδοχή του εαυτού μας. Δεν είναι μόνο οι πιο έμπιστοι άνθρωποί μας, αλλά και πρότυπα ζωής που βγάζουν τον καλύτερο εαυτό μας και αυτό είναι το μεγαλύτερο δώρο που μας κάνουν!

Σύμφωνα με το απόσπασμα από την Επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Κορινθίους ο φίλος διαθέτει τα εξής γνωρίσματα:

- καλοσύνη
- έλλειψη ζήλιας
- ταπεινοφροσύνη
- απουσία εγωισμού και αλαζονείας
- απουσία μνησικακίας
- απουσία χαιρεκακίας
- ανοχή στη διαφορετικότητα
- εμπιστοσύνη
- ανιδιοτέλεια
- μεγαλοψυχία, διάθεση για συγχώρεση
- απουσία κτητικότητας, ο σεβασμός στην ελευθερία του άλλου
- συμπαράσταση στη λύπη του άλλου αλλά και η συμμετοχή στη χαρά του
- αυτοθυσία, η προσφορά χωρίς αντάλλαγμα.

β) Πολλά πράγματα στη ζωή μας έχουν αρνητικά και θετικά πτυχές, έτσι και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης βοηθούν στην επικοινωνία και γνωριμία μεταξύ ανθρώπων. Από την άλλη όμως, αν δεν χρησιμοποιούνται με όρια μπορεί να οδηγήσουν στην απομόνωση και στην εξαπάτηση μας.

1. Το διαδίκτυο σήμερα δίνει τη δυνατότητα να μπορεί κανείς να συνομιλεί με τους φίλους του από την άνεση του σπιτιού του. Βοηθάει να μην χαθούν φιλίες οι οποίες δεν γίνεται να κρατηθούν με άλλο τρόπο. Για παράδειγμα, όταν ένας φίλος σου πάει να ζήσει σε μια άλλη χώρα και δεν μπορείτε να συναντηθείτε πρόσωπο με πρόσωπο το διαδίκτυο σου δίνει την δυνατότητα να μπορείς να συνομιλείς μαζί του ξεπερνώντας το πρόβλημα της απόστασης. Επίσης, μπορεί κανείς να επικοινωνεί με το φίλο του ό,τι ώρα κι αν είναι... μέρα ή νύχτα.

2. Ακόμα το διαδίκτυο σου δίνει τη δυνατότητα να συνομιλείς με ανθρώπους με τους οποίους αναπτύσσονται όλο και συχνότερα δυνατές σχέσεις, αφού υπάρχουν κοινά ενδιαφέροντα ή κοινή στάση ζωής.

3. Τέλος, το διαδίκτυο σε βοηθάει να οργανώσεις και ομαδικές συναντήσεις πολύ πιο εύκολα από την επικοινωνία από το τηλέφωνο ή άλλα μέσα επικοινωνίας.

Είναι δεδομένο πως στις μέρες μας το μεγαλύτερο μέρος της νεολαίας περνά το περισσότερο

χρόνο της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ψάχνοντας για καινούργιους φίλους και συνομιλώντας με αυτούς.

1. Όμως μήπως αυτό έχει επιπτώσεις στην πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία μας; Μέσα από έρευνες αποδείχτηκε πως αυτή η εικονική "φιλία" όχι μόνο δεν είναι πραγματική, αλλά επηρεάζει σημαντικά την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία, απομακρύνοντας μας από τους πραγματικούς μας φίλους, αφού έχουμε την ψευδαίσθηση ότι επικοινωνούμε με τους φίλους μας, κάνοντας για εμάς πιο δύσκολη την ανάπτυξη σχέσεων και έτσι οδηγώντας μας στην απομόνωση- αποξένωση.

2. Ένας ακόμα λόγος που εξηγεί γιατί δεν πρέπει να στηρίζουμε την πραγματική φιλία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι το γεγονός πως πολλοί νέοι προσπαθώντας να κάνουν καινούργιες φιλίες μέσω αυτών εξαπατήθηκαν. Πώς έγινε αυτό; Ευνοείται η υποκρισία και η προσποίηση ενός «άλλου εαυτού».

3. Η επικοινωνία εξαντλείται στην ευχάριστη αλληλεπίδραση και επιφανειακή συντροφικότητα χωρίς την ουσιαστική μέθεξη και την ηθική συνάντηση που αποκλείει τη χρησιμοθηρία και απαιτεί αμοιβαιότητα και πνευματική εγγύτητα.

Όταν οι νέοι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με όριο και επίγνωση της χρήσης τους βοηθούνται και ωφελούνται, όταν όμως ξεπερνούν το όριο μπορεί να προκαλέσουν πολλά προβλήματα όπως απομόνωση και εξαπάτηση.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή.

Επιμέλεια: Χατζηκαλλινικίδου Φωτεινή